

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Kolíně rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Helenou Teslíkovou jako samosoudkyní v právní věci **žalobce: ZAPA beton a.s.**, sídlem Praha 4, Videňská 495, PSČ 142 00, IČ 251 37 026, zastoupeného JUDr. Miroslavem Zámeškou, Dr., advokátem se sídlem Praha 1, Na Příkopě 23, PSČ 110 00 proti **žalované obci Vrbová Lhota**, sídlem Vrbová Lhota, Poděbradská 25, PSČ 289 11, IČ 002 39 933, zastoupené doc. JUDr. Milanem Kindlem, CSc., advokátem se sídlem Chomutov, Blatenská 3218/83, PSČ 430 01, **o zaplacení 697.904,- Kč s příslušenstvím**

t a k t o :

- I. Žaloba, kterou se žalobce domáhá zaplacení částky 697.904,-Kč s ročním úrokem z prodlení ve výši 8,05 % od 25.1.2014 do zaplacení, se z a m í t á.**
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradu nákladů řízení 71.874,- Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta doc. JUDr. Milana Kindla, CSc.**

O d ů v o d ň ě n í :

Právní předchůdce žalobce, společnost Pískovny Hrádek a.s., sídlem Hrádek nad Nisou, Václavice 2, PSČ 463 34, IČO 250 25 805, se po žalovaném domáhal zaplacení 697.904,- Kč jako náhrady škody způsobené tím, že žalovaná nepokračovala v jednáních směřujících k uzavření smlouvy mezi účastníky řízení. V žalobních důvodech uvedl, že zastupitelstvo obce Vrbová Lhota v zasedání konaném dne 14.5.2007 schválilo návrh na využití pozemků v lokalitě Na Liškách, s tím, že by zde vznikla vodní plocha s využitím pro rekreační účely. Již předtím místostarosta žalované s tímto záměrem seznámil vlastníky dotčených pozemků. Žalovaná pak požádala žalobce o pomoc při provedení zkušebních vrtů a nabídla mu další spolupráci při vytvoření zamýšlené vodní plochy. Žalobce provedl geologický průzkum, geodetické a grafické práce a hlukovou studii a byl připraven též k vytěžení, rekultivaci a vytvoření zamýšlené vodní plochy. Pozemky dotčené tímto záměrem měla vykoupit žalovaná, aby se tak dosáhlo jejich scelení. Žalovaná rovněž připravovala odpovídající změnu územního plánu, na jehož zpracování jí žalobce poskytl příspěvek, a zastupitelstvo obce územní plán přijalo v zasedání konaném dne 10.1.2011. Žalovaná však později přestala právnímu předchůdci žalobce poskytovat potřebnou součinnost a nakonec od

pokračování

zamýšleného záměru zcela ustoupila. V zasedání konaném dne 25.4.2013 pak zastupitelstvo obce neschválilo návrhy smluv, které právní předchůdce žalobce předložil žalované. Změnou svého postoje k zamýšlenému záměru žalovaná způsobila právnímu předchůdci žalobce škodu, jež záležela v nákladech, které právní předchůdce žalobce v souvislosti s tímto záměrem marně vynaložil. Šlo zejména o náklady na otvírku a na koupi dotčených pozemků. Celková výše škody dosáhla 697.904,- Kč. Při jednání konaném dne 23.3.2015 pak žalobce změnil žalobu tak, že se vedle jistiny domáhal též úroku z prodlení ve výši 8,05 % p.a. z částky 697.904,- Kč od 25.1.2014. Tuto změnu žaloby soud připustil.

V podání ze dne 17.4.2014, kterým se žalovaná vyjádřila k žalobě, žalovaná popřela, že by porušila právní povinnost, a proto nemohla vzniknout její odpovědnost za škodu. Chybí zde důvod, pro který by jí vznikla povinnost uzavřít s právním předchůdcem žalobce smlouvu, jejíž návrh jí právní předchůdce žalobce předložil. Ostatně žalovaná jako veřejnoprávní korporace sleduje jiné zájmy než právní předchůdce žalobce, který je podnikatelem a svou činnost vyvíjí za účelem dosažení zisku. Žalovaná rovněž zpochybnila výši tvrzené škody a vnesla námitku promlčení.

Podáním ze dne 24.10.2014 zaujal žalobce (nesprávně označený ještě jako jeho právní předchůdce) stanovisko k vyjádření žalované k žalobě. Trval na svých skutkových tvrzeních, pokud jde o výši vzniklé škody, a vyložil, z jakých důvodů má za to, že se pohledávka, která je předmětem řízení, dosud nepromlčela. Poukázal rovněž na to, že žalovaná porušila zákonnou povinnost předcházet škodám tím, že bez ospravedlnitelného důvodu upustila od dalších jednání se žalobcem.

Po zjištění, že původní žalobce, společnost Pískovny Hrádek a.s., zanikla dne 19.9.2014 výmazem z obchodního rejstříku, a to po fúzi sloučením se žalobcem, který se stal jejím právním nástupcem, soud usnesením ze dne 25.2.2015, č.j. 6 C 146/2014 – 30, postupem podle § 107 odst. 3 o.s.ř. rozhodl, že v řízení bude na straně žalobce pokračovat se společností ZAPA beton a.s.

Ze zápisu o zasedání zastupitelstva žalované konaného dne 14.5.2007 soud zjistil, že zastupitelstvo žalované projednalo návrh na využití pozemků v lokalitě Na Liškách k vybudování vodní plochy k rekreačním účelům. Místostarosta žalované v zasedání zastupitelstva podal zprávu o jednání s vlastníky dotčených pozemků a zastupitelé navrhli, aby se žalovaná obrátila na právního předchůdce žalobce, seznámila jej s tímto záměrem a požádala jej o pomoc při provedení zkušebních vrtů.

Z dohody o poskytnutí příspěvku na dokumentaci, kterou právní předchůdce žalobce a žalovaná uzavřeli dne 1.4.2009, soud zjistil, že právní předchůdce žalobce se zavázal poskytnout žalované příspěvek ve výši 63.238,- Kč na úhradu části nákladů na zpracování posouzení vlivu územně plánovací dokumentace na životní prostředí. Ze shodných skutkových tvrzení účastníků řízení přednesených při jednání konaném dne 23.3.2015 soud zjistil, že žalovaná dokumentaci, na jejíž pořízení jí právní předchůdce žalobce podle této dohody poskytl peněžitý příspěvek, vskutku zpracovala.

Z návrhu územního plánu žalované soud zjistil, že v lokalitě Na Liškách bylo navrženo funkční využití území jako plochy k těžbě nerostů, která by spočívala v těžbě štěrkopísků z vody, a po vytěžení měla být předmětem rekultivace na vodní plochu a plochy pro sport a rekreaci kolem ní, včetně výsadby vhodné zeleně.

pokračování

Ze zápisu o zasedání zastupitelstva žalované konaného dne 10.1.2011 soud zjistil, že zastupitelstvo návrh územního plán schválilo a vydalo jej jako opatření obecné povahy.

Ze zápisu o zasedání zastupitelstva žalované konaného dne 25.4.2013 soud zjistil, že zastupitelstvo neschválilo uzavření smluv podle návrhů, které žalované předložil právní předchůdce žalobce.

Z usnesení JUDr. Milana Makaria, soudního exekutora, Exekutorský úřad Praha – západ ze dne 13.9.2012, č.j. 156 EX 400/11-231, soud zjistil, že soudní exekutor udělil vydražiteli Jiřímu Kaprovi příklep na pozemcích a na spoluvlastnických podílech na pozemcích v katastrálním území Vrbová Lhota. Z komisionářské smlouvy, kterou právní předchůdce žalobce jako komitent uzavřel dne 16. 8. 2012 s Jiřím Kaprem jako komisionářem soud zjistil, že se komisionář touto smlouvou zavázal vlastním jménem na účet právního předchůdce žalobce dražit nemovitosti v dražebním jednání nařízeném soudním exekutorem na 12.9.2012.

Žalovaná tedy schválila záměr vybudovat na části svého území vodní plochu k rekreačním účelům, s tím, že tato vodní plocha vznikne po těžbě štěrkopísků a navazující rekultivaci. S tímto záměrem se obrátila na právního předchůdce žalobce se žádostí o pomoc, pokud jde o provedení zkušebních vrtů, a dne 1.4.2009 s právním předchůdcem žalobce uzavřela dohodu, na jejímž základě jí právní předchůdce žalobce poskytl peněžitý příspěvek na zpracování územně plánovací dokumentace, kterou pak zastupitelstvo žalované schválilo jako opatření obecné povahy. Z obsahu schváleného územního plánu se pak podává, že v lokalitě, již se záměr týkal, bylo povoleno funkční využití pro těžbu štěrkopísků. Dne 25.4.2013 však zastupitelstvo žalované odmítlo návrhy právního předchůdce žalobce na uzavření smluv.

Právní poměr účastníků řízení se s přihlédnutím k době, kdy měla žalovaná porušit povinnost předcházet vzniku škod, spravuje zákonem č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31.12.2013 (§ 3079 odst. 1 o.z.).

Každý je podle § 415 obč. zák. povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí.

Na rozdíl od nynější právní úpravy (§ 1729 o.z.) neobsahoval občanský zákoník účinný do 31.12.2013 zvláštní právní úpravu předšmluvní odpovědnosti. Rozhodovací činnost soudů se však i v poměru k právnímu stavu před 1.1.2014 ustálila v závěru, že se zákonná povinnost předcházet škodám vyslovená v § 415 obč. zák. vztahuje rovněž na odpovědnost stran při jednání o uzavření smlouvy, jakkoli v obecné rovině bylo třeba – stejně jako nyní – vycházet ze zásady smluvní svobody, s níž je až na výjimky spojena též svoboda rozhodnutí strany, zda vůbec smlouvu uzavře.

Jako předpoklady odpovědnosti za škodu způsobenou porušením povinnosti předcházet škodám při jednání o uzavření smlouvy pak rozhodovací činnost soudů vytýčila skutečnost, že konkrétní osoby zahájily jednání o uzavření určité smlouvy, přičemž tato jednání dospěla do stadia, kdy jedna ze stran kontraktačního procesu byla v důsledku chování druhé potencionální smluvní strany v dobré víře, že předpokládaná smlouva bude uzavřena. Dalším nezbytným předpokladem je, že k ukončení jednání o uzavření smlouvy druhá strana přistoupila, aniž k tomu měla legitimní důvod. Jde-li o majetkovou újmu spočívající ve vynaložení nákladů v souvislosti s jednáním o uzavření smlouvy a přípravou návrhu smlouvy,

pokračování

mohla spočívat ve vynaložení nákladů, které nelze považovat za běžné (obvyklé) pro uzavření smlouvy konkrétního typu a jejichž potřeba vyvstala v důsledku specifických požadavků druhé strany (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11.10.2006, sp.zn. 29 Odo 1166/2004, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 82/2007).

V projednávané věci však jednání právního předchůdce žalobce a žalované nedospěla do takového stadia, aby již mohla nastoupit dobrá víra právního předchůdce žalobce, jež by kryla jeho očekávání, že smlouva bude uzavřena. Vždyť účastníci řízení ani přes výzvu soudu nebyli při jednání konaném dne 23.3.2015 s to ani v obecné rovině popsat, jaká smlouva vlastně měla mezi nimi být uzavřena. I žalobce v podané žalobě popsal záměr žalované, o kterém se žalovanou jednal již od r. 2007, jen povšechně, nadto s vnitřními rozpory. Na jedné straně totiž skutkově tvrdil, že žalovaná měla vykoupit pozemky dotčené tímto záměrem, na druhé straně však škodu, jež mu měla vzniknout tím, že žalovaná ustoupila od dalších jednání o uzavření smlouvy a návrhy právního předchůdce žalobce nepřijala, spatřoval i v nákladech, které sám na koupi těchto pozemků v dražbě vynaložil. Ani schválení územního plánu, jenž v dotčené lokalitě předpokládal její funkční využití k těžbě a následné rekultivaci na vodní plochu určenou k rekreačním účelům pak nemohlo představovat dostatečný důvod, který by mohl založit dobrou víru právního předchůdce žalobce v uzavření smlouvy (blíže dosud neurčeného obsahu) se žalovanou. Mimoto vlastní jednání právního předchůdce žalobce, který sám nabyt některé pozemky, jež měly být zamýšleným záměrem dotčeny, v podstatě vylučovalo žalovanou z dalších jednání, neboť právní předchůdce žalobce – kdyby nabyt vlastnické právo ke všem dotčeným pozemkům – mohl na nich jako jejich vlastník v souladu s územním plánem a za předpokladu, že splní podmínky stanovené předpisy veřejného práva, zahájit těžbu šterkopísku.

I kdyby žalobce prokázal, že právní předchůdce žalobce dotčené pozemky koupil po předchozím projednání se starostou obce, jak skutkově tvrdil při jednání konaném dne 23.3.2015, ani pak by nebylo možné průběh jednání právního předchůdce žalobce se žalovanou hodnotit tak, že by přicházela v úvahu odpovědnost žalované za škodu způsobenou tím, že oproti oprávněnému očekávání právního předchůdce žalobce ukončila jednání o uzavření smlouvy, aniž k tomu měla spravedlivý důvod. Žalobce totiž věděl, jak uvedl i v podané žalobě, že jím zamýšlená smlouva vyžaduje schválení zastupitelstvem obce. Bez takového schválení nemohl starosta jménem obce jednat navenek, jak na to správně poukázala žalovaná, protože starosta může navenek projevit jen takovou vůli obce, která byla vytvořena k tomu povolaným orgánem obce. Jinak vyjádřeno, jednání starosty obce ve věci, jež náleží do působnosti zastupitelstva obce, bez předchozího rozhodnutí zastupitelstva nemá navenek žádné právní účinky (k tomu např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29.9.2003, sp. zn. 21 Cdo 224/2002).

Odtud vyplývá, že žalovaná neporušila povinnost předcházet škodám tím, že by bez spravedlivého důvodu ukončila s právním předchůdcem žalobce jednání o uzavření smlouvy, ač by právní předchůdce žalobce mohl dobrověrně očekávat její uzavření, a proto nemohla vzniknout ani odpovědnost žalované za škodu. Z tohoto důvodu soud žalobu zamítl, aniž by se dále musel zabývat dalšími předpoklady odpovědnosti za škodu ani výší tvrzené škody.

Soud při jednání konaném dne 23.3.2015 vyzval žalobce postupem podle § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. k doplnění skutkových tvrzení a označení důkazních prostředků a poučil jej o následcích nesplnění této výzvy, avšak žalobce setrval na svých dosavadních skutkových tvrzeních a návrzích na provedení důkazů. Teprve podáním ze dne 26.3.2015 žalobce doplnil skutková tvrzení a navrhl další důkazní prostředky.

pokračování

Vztah ustanovení § 118a odst. 1 a odst. 3 o. s. ř. a ustanovení § 118b odst. 1 o. s. ř. (jejich korelaci) lze v tom aspektu, v němž se projevil v procesních poměrech souzené věci, popsat tak, že ustanovení § 118a odst. 1 a odst. 3 o. s. ř. míří na případy, kdy se v průběhu jednání ukáže, že účastník dosud nesplnil svou povinnost tvrzení, popřípadě povinnost důkazní, a ukládá pro takový případ soudu, aby účastníka vyzval k doplnění jeho tvrzení, popřípadě k označení důkazů, a poučil jej o následcích nesplnění této výzvy (tj. o neunesení příslušného procesního břemene). Z ustanovení § 118b odst. 1 o. s. ř. pak pro takovou procesní situaci vyplývá, že soud smí – též v tomto ohledu – přihlížet jen k těm tvrzením a důkazním návrhům, které účastník na základě poučení podle ustanovení § 118a odst. 1 a odst. 3 o. s. ř. učinil do skončení příslušného roku (přípravného jednání či jednání), popřípadě do uplynutí lhůty, která byla účastníku soudem pro tento účel poskytnuta (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2013, sp. zn. 32 Cdo 4255/2011).

Jestliže tedy žalobce uplatnil skutková tvrzení a návrhy na provedení důkazů až po skončení jednání, v němž jej k tomu soud vyzval, nemohl soud k takto doplněným skutkovým tvrzením a návrhům na provedení důkazů již přihlížet. O stanovení lhůty ke splnění těchto povinností žalobce přitom nepožádal. Jakkoli k doplněným skutkovým tvrzením žalobce soud z tohoto důvodu nepřihlédl, je ovšem z jejich obsahu zjevné, že by ani jejich prokázání nevedlo k jinému výsledku řízení.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 1 o.s.ř. a plně procesně úspěšné žalované na náhradě nákladů řízení přiznal celkem částku 71.874,- Kč, jež sestává z odměny a náhrad za zastupování advokátem, které činí 55.500,- Kč (pět úkonů právní služby po 11.100,- Kč, pět režijních paušálů po 300,- Kč, cestovné osobním vozidlem ze sídla advokáta k jednání soudu a zpět ve výši 2.399,95 Kč a daň z přidané hodnoty ve výši 12.474,- Kč. Při určení výše odměny za zastupování advokátem soud vycházel z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.6.2013, sp.zn. 23 Cdo 2325/2012).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnost stanovenou tímto rozsudkem ve stanovené lhůtě, může oprávněný podat návrh na soudní výkon tohoto rozhodnutí nebo exekuci.

V Kolíně dne 27. března 2015

JUDr. Helena Teslíková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Nad'a Dousková